

21. 12. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dodatečné projednání dědictví, aktivum či pasivum nově najevo vyšlého majetku?

Vyjde-li po skončení dědického řízení najevo, že zůstavitel vlastnil další majetek, který nebyl předmětem dědického řízení, dojde k využití institutu tzv. dodatečného projednání po rozhodnutí o pozůstalosti. Řízení o dodatečném projednání dědictví upravuje zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, v platném znění (dále jen „ZZŘS“), a to v ustanoveních § 192 a 193 ZZŘS.

Ve stručnosti je nutné upozornit na přechodná ustanovení týkající se problematiky relevantního právního předpisu upravujícího dědické řízení, kterými je buď zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů nebo ZZŘS. ZZŘS přechodná ustanovení neobsahuje, nicméně zákon č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony v čl. II bodě 3 stanoví, že řízení o dědictví upravené v zákoně č. [99/1963](#) Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na projednání dědictví v případech, kdy smrt zůstavitele nastala do 31. prosince 2013. Úprava obsažená v ZZŘS se použije tedy na dodatečná projednání dědictví po osobách, které zemřely po 1. lednu 2014.

Dodatečné projednání dědictví je možné v případě, že se objeví nový, dosud v řízení o pozůstalosti neznámý majetek zůstavitele. Soud zjistí nově najevo vyšlý majetek různými způsoby, primárně od dědiců. Nicméně ke zjištění nově najevo vyšlého majetku může dojít na základě podnětu např. jiných fyzických či právnických osob, které mají zájem na řádném výkonu svých vlastnických práv, kdy se zůstavitelem byli např. spoluvlastníky určité věci. Podnět ke zjištění nově vyšlého majetku může být rovněž učiněn ze strany státních orgánů jako je např. katastrální či pozemkový úřad, orgánů samosprávy (městské a obecní úřady) či ze strany orgánů justice, např. v situaci dlouho probíhajících obchodních či konkursních kauz.

ZZŘS rozlišuje dodatečné projednání dědictví pro případ, kdy bylo původní řízení o pozůstalosti zastaveno pro nedostatek majetku (ustanovení § 192 ZZŘS) a dodatečné projednání dědictví v případě, že bylo původní řízení o pozůstalosti skončeno usnesením o rozhodnutí o pozůstalosti (ustanovení § 193 ZZŘS).

V prvním případě, kdy původní řízení skončilo usnesením o zastavení řízení a po jeho právní moci se objeví nový majetek, je dodatečné projednání obligatorní a dědictví o něm je projednáno. Jediným případem, kdy dědictví nebude projednáno je situace, kdy se objeví pouze pasivum pozůstalosti.

V druhém případě, kdy původní řízení skončilo usnesením o dědictví, zůstávají výsledky původního řízení nedotčeny, zůstává i stejný okruh dědiců. Soud vyzve dědice, aby ve lhůtě ne kratší než 2 měsíce, požádali o projednání nově najevo vyšlých aktiv pozůstalosti. Podmínkou k dodatečnému projednání je, že některý z dědiců o dodatečné projednání pozůstalosti požádá. Toto dodatečné projednání nově nabytého majetku tedy není obligatorní jako ve výše uvedeném případě, soud jej sám nezahájí z úřední povinnosti.

V případě že žádný z dědiců nepožádal o dodatečné projednání dědictví, platí ohledně nově najevo vyšlého majetku zákonná domněnka, že podle pravomocného původního rozhodnutí o pozůstalosti

došlo rovněž k nabytí nově vyšlého majetku. V případě, že pozůstalost byla rozdělena mezi více dědiců nebo bylo potvrzeno nabytí pozůstalosti více dědicům podle dědických podílů, jejich podíly na majetku nově najevo vyšlém odpovídají jejich podílům na pozůstalosti dle původního usnesení. V souladu s úpravou § 193 odst. 2 ZZŘS soud o tom vydá usnesení, je-li to potřebné. Jedná se typicky o příklady, kdy jsou majetkem nově najevo vyšlým nemovité věci.

V případě že dědicové, nebo alespoň některý z dědiců požádají o projednání tohoto nového majetku, notář jako soudní komisař projedná nově najevo vyšlý majetek. Proběhne standardní řízení po pozůstalosti ohledně nově najevo vyšlého majetku.

Dodatečné projednání o pozůstalosti pro oba zákonné případy, jak bylo popsáno výše, se týká pouze a toliko aktiv pozůstalosti, resp. v případě pasiv nebude dědictví projednáno. Dědické řízení se jen ohledně dodatečně najevo vyšlých dluhů zůstavitele nezahájí. Nicméně objeví-li se současně s dluhem také aktivum, je možné projednat dluh a následně doplnit soupis pozůstalosti nebo seznam aktiv a pasiv dědictví. Odpovědnost dědiců za dluhy však existuje bez ohledu na toto doplnění.

Zde tedy mohou nastat velice fatální případy pro dědice ohledně nově najevo vyšlého majetku zůstavitele v případě, že tento majetek tvoří jak aktiva, tak pasiva. Jako modelovou situaci lze uvést nově najevo vyšlý majetek, kterým bude např. stavba či zařízení v havarijním stavu ohrožující zdraví a majetek třetích osob. Samotné odstranění takové stavby či její demontáž však několika násobně převyšuje hodnotu samotné stavby představující nově najevo vyšlý majetek, přičemž k jeho zjištění došlo právě např. z podnětu státního orgánu (viz výše).

Za předpokladu, že by ve výše uvedené modelové situaci byl následně tento nově najevo vyšlý majetek notářem jako soudním komisařem doplněn na stranu aktiv, dojde rovněž k nabytí tohoto nově najevo vyšlého majetku dědicem, a to bez ohledu na skutečnost, že ve výše uvedeném případě lze předpokládat, že náklady spojené s havarijním stavem věci převyšují samotnou hodnotu této věci. V takovém případě je dědic samozřejmě oprávněn podat proti takovému usnesení odvolání. Odůvodněním odvolání dle vlastního názoru autora tohoto článku by byl fakt, že v dodatečném projednání lze projednávat a následně dojít k nabytí pouze ohledně aktiv pozůstalosti, a to dle ustanovení § 193 odst. 2 ZZŘS. Dědic by pak měl rozporovat samotnou hodnotu takového majetku s tím, že se jedná o pasivum a soud tudíž neměl samotné dodatečné projednání vůbec zahajovat, natož pak o něm rozhodovat. Zde bude na dědici vypořádat se s argumentací pro obhájení svého tvrzení, že nově vyšlý majetek představuje ve finální podobě pouze a toliko pasivum, a to vzhledem k faktu, že hodnota výsledného majetku je záporná, tj. pasivní.

V případě, že dědic si není jistý zůstavitelovým majetkem, anebo o to spíše, pokud má pochybnosti týkající se jednání zůstavitele během jeho života, a současně by se chtěl vyhnout modelové situaci naznačené výše v případě dodatečného projednání po rozhodnutí o pozůstalosti, které může nastat až několik let po původním dědickém řízení, nelze než doporučit dědici využití institutu odmítnutí dědictví, jak je komplexně upraveno v zákoně č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník v platném znění.

Mgr. Jana Váňová,
advokátní koncipientka

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com

Jakubská 121/1
602 00 Brno 2

Tel.: +420 542 210 351
Fax: +420 542 212 518
e-mail: info@mt-legal.com

Bukovanského 1345/30
710 00 Ostrava - Slezská Ostrava

Tel.: +420 596 629 503
Fax: +420 596 629 508
e-mail: info@mt-legal.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)